

Рег. № _____

Копие № _____

РЕЗЮМЕ

на Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия през 2022 г.

Отчетът за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на Министерството на отбраната (МО), структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (БА) през 2022 г. е изготвен съгласно Указания за програмиране на министъра на отбраната за периода 2022-2027 г., Меморандум на програмните решения за периода 2022 – 2027 г., Доктрина за финансово осигуряване” (НП-8, издание А), въведена за изпълнение с МЗ № ОХ-433/07.05.2019 г. и Указания № РД 60-1/13.01.2023 г. на Постоянния секретар на отбраната за изготвяне на „Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2022 г.”

Отчетът е изготвен в изпълнение на чл. 133 ал. 3 от Закона за публичните финанси и Указания № ДДС-08/22.12.2022 г. - на министъра на финансите относно Годишно счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2022 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2022 г. на бюджетните организации.

Настоящият отчет е разработен на основата на представените отчети от ръководителите на основни програми (програми) и отчетите за изпълнение през 2022 г. на Целите за способности на НАТО-2021 и подготовка на декларираните формирания за НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз (ОПСО на ЕС), включени в основните програми (ОП).

Отчетът за степента на изпълнение на отбранителните програми (бюджетни програми по бюджета на МО за 2022 г.) е изготвен, с цел да се анализират постигнатите резултати от Основните програми и програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2022 г. и да се оцени до каква степен се реализират целите на приетите области на политика в отбраната (отбранителни, секторни политики), целите и приоритетите на отбранителните програми към края на 2022 г.

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2022 г. и постановление на Министерски съвет (ПМС) № 31/17.03.20225 г. за неговото изпълнение, бюджетът на МО е утвърден по две отбранителни политики „Отбранителни способности“ и „Съюзна и международна сигурност“, 12 основни отбранителни програми, които подкрепят изпълнението на политиките и по направления на разходите за всяка основна програма.

МО прилага Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) на програмен принцип, планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и изготвя бюджета в програмен формат.

През 2022 г. МО изпълнява две области на политика (отбранителни политики) и дванадесет Основни програми, които подкрепят реализацията на политиките, както следва:

Политика “Отбранителни способности”

Основна програма № 1 “Подготовка и използване на Въоръжените сили”;

Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”;

Основна програма № 3 “Военна полиция”;

Основна програма № 5 “Медицинско осигуряване”;

Основна програма № 6 “Военно-патриотично възпитание и военно-почивно дело”;

Основна програма № 7 “Изследвания и технологии”;

Основна програма № 8 “Военно образование”;

Основна програма № 9 “Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”

Основна програма № 11, Сили за специални операции”

Основна програма 12 „Управление на инвестиционни проекти“

Политика “Съюзна и международна сигурност”

Основна програма № 4 “Членство в НАТО и Европейския съюз и международно сътрудничество”;

Основна програма № 10 “Военно разузнаване”.

ИЗРАЗХОДВАНИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА ОТ МО ПО ОТБРАНИТЕЛНИ ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ ПРЕЗ 2022 Г. СА, КАКТО СЛЕДВА:

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., ПМС № 31/17.03.2022 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г., бюджетът на МО заедно с бюджета на Държавните висши военни училища (ДВВУ) е в размер на **1 918,7 млн. лв.** Средствата в Централният бюджет за изпълнение на приоритетни инвестиционни проекти за модернизация и превъоръжаване на Въоръжените сили (ВС) са в размер на **406,2 млн. лв.** С предвидените в Централния бюджет финансови средства, съгласно Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2022 г. разходите за отбрана за 2022 г. са в размер на **2 404,1 млн. лв.**, което представлява **1,60%** от прогнозния Брутен вътрешен продукт (БВП), обявен в Макроикономическата прогноза, използвана за разработване на проект на Закона за изменение и допълнение на ЗДБРБ за 2022 г.

На основание чл. 109 и чл. 112 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), през 2022 г., МФ извърши корекции по бюджета на МО и по бюджетите на ДВВУ. На основание на извършените корекции, коригираният годишен бюджет на МО (уточненият план на бюджета на МО) е в размер на **2 476 633 317 лв.** На основание на извършените корекции коригираният годишен бюджет на ДВВУ (уточненият план на бюджета на ДВВУ) е в размер на **127 883 068 лв.**

Уточненият план на бюджета на МО заедно с уточнения план на бюджета на ДВВУ е в размер на **2 604 516 383 лв.** Разходите за отбрана представляват 1,61 % от БВП за 2022 г. (съгласно есенната макроикономическа прогноза, публикувана на сайта на МФ за 2022 г. БВП е **161 721 млн. лв.**)

В рамките на Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) МО продължи да планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и да изготвя бюджета в програмен формат.

Съгласно ЗДБРБ за 2022 г. и ПМС № 31/17.03.2022 г. за изпълнение на държавния бюджет бюджетът на МО е утвърден по две отбранителни политики (области на политика в отбраната, секторни политики) „Отбранителни способности“ и „Съюзна и международна сигурност“, 12

основни отбранителни програми, които подкрепят изпълнението на политиките и по направления на разходите.

Общият размер на разходите по основни отбранителни програми на МО през 2022 г., включително и с извършените разходи в ДВВУ, възлиза на **2 541 496 245 лв.** (бюджет МО, трансфер за ДВВУ и Централен бюджет), което е 1,54% от БВП (БВП е в размер на **165 384 млн. лв.** по данни на НСИ от март 2023 г.).

Разходите за отбрана, включително разходите на МО и разходите на други Първостепенни разпоредители с бюджет (ПРБ), свързани с отбраната са в размер на **2 672 006 039 лв.**, което е 1,62% от БВП (БВП е **165 384 млн. лв.** по данни на НСИ от март 2023 г.). Финансовите средства по бюджетите на други ПРБ са в размер на **130 509 794 лв.** и са разпределени, както следва:

- Допълнителни разходи за пенсии на военнослужещи – разходите за отчисления към пенсионните фондове, намалени с разходите за изплащане на пенсиите на пенсионираните военнослужещи (по данни от НОИ) – **108 015 196 лв.**;

- Разходи за военни съдилища и военни прокуратури – **14 956 348 лв.**;

- Разходи за издръжка на Постоянната делегация на Република България в НАТО и вноса на Република България към гражданския бюджет на НАТО и към Европейския механизъм за подкрепа на мира, изплащани от бюджета на МВнР – **7 538 250 лв.**

Допълнително по други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз бяха изразходвани финансови средства в размер на **22 556 186 лв.**, от които **17 678 904 лв.** по Програмата на НАТО за инвестиции в областта на сигурността (NSIP), изразходвани за изграждане на колективни способности на НАТО на територията на Република България.

Изразходваните финансови средства в МО (с ДВВУ) по отбранителни политики и основни отбранителни програми са дадени в следващата таблица:

млн. лв.

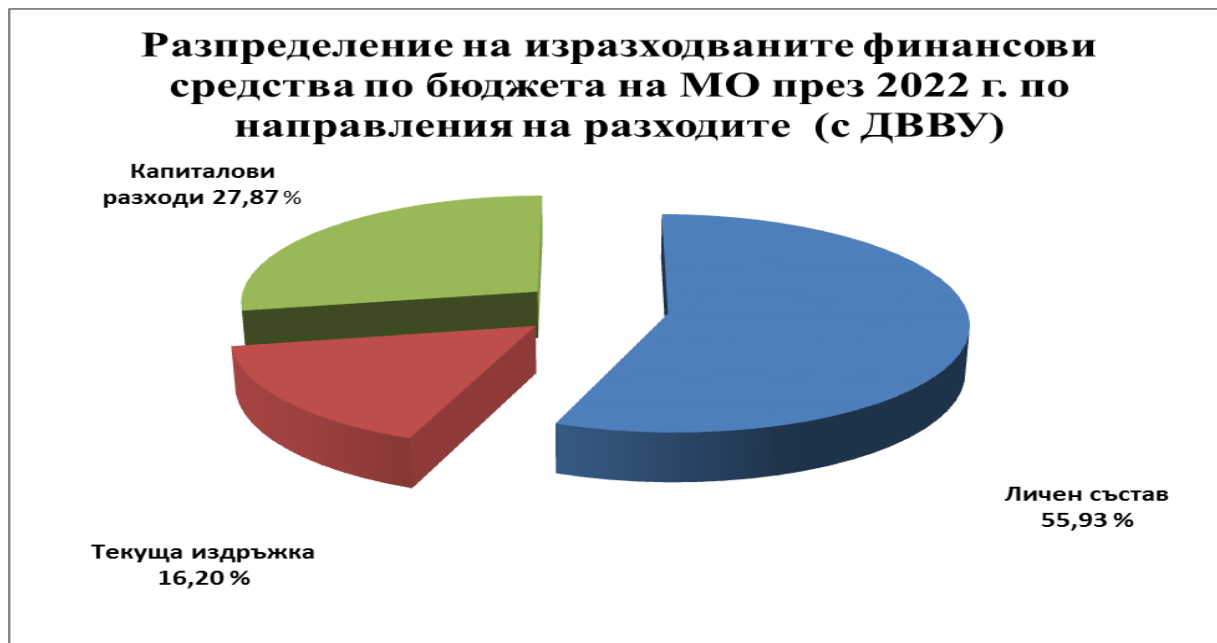
Политика	Бюджет Уточнен план за 2022 г.	Разходи към 31.12.2022 г.	% от общо изразходваните финансови средства
Отбранителни способности	2 506 538 703	2 437 281 974	97,24
ОП 1	1 293 082 210	1 267 555 436	98,03
ОП 2	21 524 408	21 524 191	100,00
ОП 3	45 188 124	45 149 149	99,91
ОП 5	242 904 774	242 786 078	99,95
ОП 6	44 566 619	43 954 753	98,63
ОП 7	12 905 064	12 676 991	98,23
ОП 8	128 189 009	87 969 997	68,63
ОП 9	275 539 418	274 950 943	99,79
ОП 11	42 368 440	42 368 410	100,00
ОП 12	400 270 637	398 346 026	99,52
Съюзна и международна сигурност	97 977 680	104 214 271	106,37
ОП 4	28 975 589	35 212 194	121,52
ОП 10	69 002 091	69 002 077	100
ВСИЧКО ЗА МО	2 604 516 383	2 541 496 245	97,58

Отчет на разходите за отбрана по направления на разходите.

Разходите на МО по направления на разходите през 2022 г. са в размер **2 541 496 245 лв.** (с ДВВУ), включително средствата от Централния бюджет и са показани на Схема 1, както следва:

- за персонал – **1 421 469 350 лв.** (56 % от разходите за отбрана с разходите за ДВВУ);
- за текуща издръжка (в това число подготовка) – **411 713 720 лв.** (16 % от разходите за отбрана с разходите за ДВВУ). Разходите за подготовка са – **14 451 043 лв.** (0,60 % от разходите за отбрана с разходите за ДВВУ);
- за капиталови разходи – **708 313 175 лв.** (28 % от разходите за отбрана с разходите за ДВВУ).

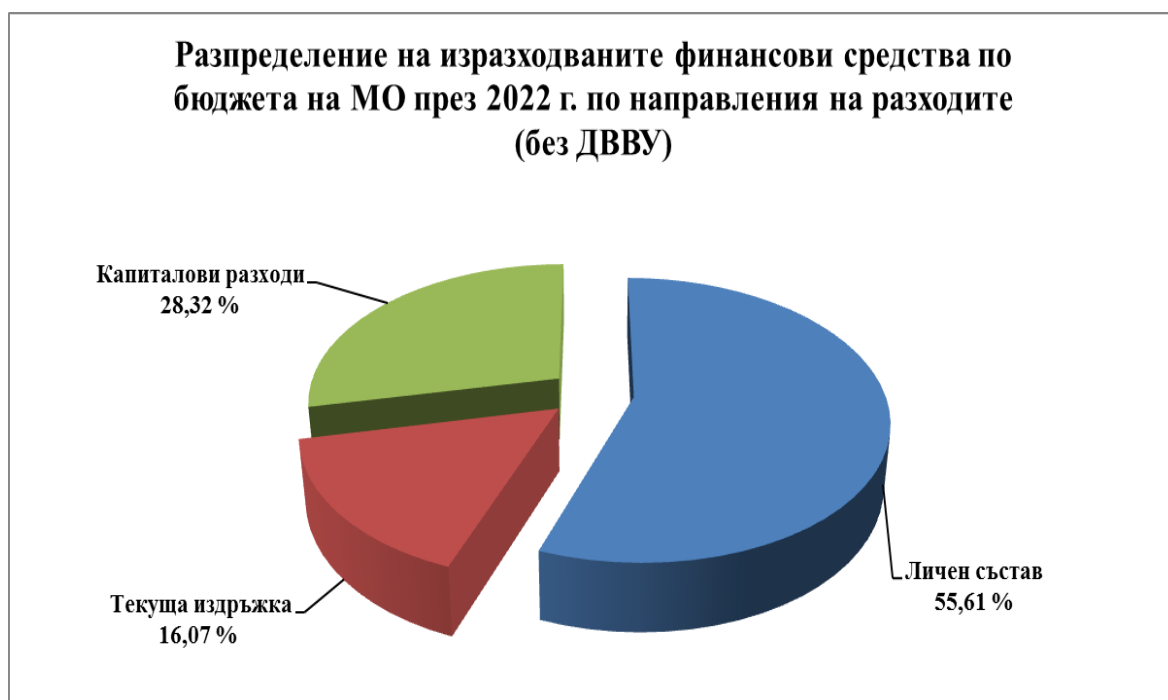
Схема 1

Разходите за отбрана без разходите за ДВВУ са в размер на **2 453 832 189 лв.** и са разпределени по направления на разходите, показани на Схема 2, както следва:

- за персонал – **1 364 549 930 лв.** (56 % от разходите за отбрана);
- за текуща издръжка (в т.ч. подготовка) – **394 418 863 лв.** (16 % от разходите за отбрана);
- за капиталови разходи – **694 863 396 лв.** (28 % от разходите за отбрана).

Схема 2

През 2022 г. за изпълнение на Цели за способности на НАТО - 2021 (ЦС 2021) и изграждането на декларираните военни формирования за НАТО и ОПСО на ЕС са изразходвани финансови средства в размер на 501 443 431 лв.

ПРЕЗ 2022 Г. БЯХА ПОСТИГНАТИ СЛЕДНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ОСНОВНИ ПРОГРАМИ:

Основна програма 1 „Подготовка и използване на въоръжените сили”

Основните усилия във ВС бяха насочени към поддържане на способностите на войсковите формирования в постоянна готовност за използване; водене на общовойскава и специална подготовка; носене на непрекъснато бойно дежурство за надеждна охрана и гарантиране на неприкосновеността на територията, акваторията и въздушното пространство на страната; подготовка и изграждане на способности за управление, бойно осигуряване и поддръжка на формированията, определени за участие в текущи операции на НАТО и ЕС и тези от състава на силите за отговор на НАТО (NRF). Изразходваните финансови средства по ОП 1 през 2022 г. са в размер на 1 267,56 млн. лв.

Доктрини, концепции и планове

През 2022 г. продължи дейността по администриране на системата за разработване, преглед и актуализиране на национални концептуални и доктринални документи в областта на отбраната и ВС. Развитието и актуализирането на доктриналните и концептуалните документи е систематизиран процес, който се осъществява в съответствие с процедурите, описани в Ръководство за развитие на националните концептуални и доктринални документи на ВС част I – Доктрини и приложни документи и част II – Концепции.

Със заповед на министъра на отбраната № ОХ-45/19.01.2022 г. беше създадена организация по прегледа и разработването на националните концептуални и доктринални документи и беше актуализиран съставът на Постоянната работна група по концепциите и доктрините (ПРГКД).

Министърът на отбраната утвърди подготвените от Постоянната работна група по концепциите и доктрините (ПРГКД) изменения и допълнения на Ръководство за развитие на националните концептуални и доктринални документи на ВС, част I – Доктрини и приложни документи, издание Б.

Изпълнение на плановете по подготовката

В Съвместно командване на силите (СКС) са проведени 19 оперативни сбора и командирски сборове и занятия, 33 щабни тренировки и 30 учения.

В Сухопътни войски (СВ) са проведени 19 тактически учения/ тактико - специални учения с рота/батальон, 52 полеви лагери, 30 командно-щабни учения и компютърно подпомагани командно-щабни учения, 6 сертификации за участие в мисии и операции извън територията на Република България.

Във Военновъздушни сили (ВВС) са проведени 33 тактически учения, изпълнени са 664 летателни смени, което е 96% от планираното ниво на подготовка за годината. За периода общият нальот във ВВС е 5438 часа, което е 75 % от планирания нальот за годината.

Във Военноморски сили (ВМС) са проведени 1 летателно-тактическо учение, 1 флотилийно тактическо учение, 4 дивизионни тактически учения, 46 тактически учения на единичен кораб, 20 батальонни тактически учения, 19 ротни тактически учения, 13 международни учения, изпълнени са 497 летателни часа на екипажи на вертолети. При стандарт на НАТО от 108 дни, декларираните кораби имат средно 21 дни (19 %) от необходимите дни на море. Корабите от формированията, включени в състава на силите за отбрана, са били на море между 4 и 27 дни, а катерите - до 53 дни.

Участие в операции и мисии извън територията на страната:

По международни споразумения

Република България участва в многонационалната бригада Югоизточна Европа и в Оперативна група „BLACKSEAFOR”.

Участие в операции

Военни формирования и отделни военнослужещи от ВС на Република България участваха в следните операции и мисии: Операцията на ЕС EUFOR – Босна и Херцеговина, операцията на НАТО KFOR – Косово, с военни наблюдатели в мисията за наблюдение на ЕС в Грузия, с щабни офицери във военноморската операция на ЕС за възпрепятстване, предотвратяване и възпиране на пиратски действия и въоръжени грабежи край бреговете на Сомалия – „АТАЛАНТА”, в постоянните военноморски групи на НАТО, с медицински екип в тренировъчната мисия на ЕС в Мали (EUTM Mali), Мобилен комуникационен модул (DCM) във военната операция на ЕС в южната част на централното Средиземноморие (EUNAVFOR MED) и в операцията на НАТО в Средиземно море за морска сигурност „SEA GUARDIAN”. Български военнослужещи участват в Силите на НАТО за отговор, в Многонационалната бойна група на ЕС, в многонационално модулно медицинско формирование на ЕС. Военнослужещи от ВМС на Република България участват в международни операции на НАТО, ЕС и/или ООН, на борда на кораби от ВМС на страни членки на НАТО. Съгласно Плана за дейността на ВМС през 2022 г. и поетите ангажименти от Република България на Глобалната конференция за генериране на сили на НАТО за 2022 г. за периода на развърщане на двете групи в Черно море, беше предвидено участието на минен ловец „Цибър“ и фрегата „Дръзки“, съответно в състава на SNMCMG2 и в състава на SNMG2. Планираното участие на ВМС на Република България в Постоянните военноморски групи на НАТО през 2022 г. беше отложено във връзка с кризата в Украйна и текущата ситуация в Черноморския регион.

Принос към националната сигурност в мирно време

Сухопътни войски

За изпълнение на ангажиментите, произтичащи от мисията „Принос към националната сигурност в мирно време”, СВ поддържат 67 специализирани формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ), с общо личен състав около 1 800 души и над 500 единици специализирана и друга техника. ФОППБ поддържат нивото си на подготовка, като провеждат занятия с материалната част и практико-приложни занятия за действие в различна тактическа обстановка, за преодоляване на последствията от бедствия и оказване на помощ на населението.

Участието на формированията по оказване на помощ на населението постоянно се анализира, като се отчитат евентуално възникнали проблеми от организационен характер и/или в логистично отношение. На базата на направените изводи се предприемат стъпки в посока на оптимизиране на дейностите чрез обновяване на някои ръководни документи, детайлизиране на други, както и за придобиване на нова екипировка и оборудване.

Въпреки усилията на логистичните органи за окомплектоването на ФОППБ, все още не са налични в пълен обем редица видове материални средства, техника и консумативи, заложили в табела. Като проблемен въпрос може да се посочи осъвременяване и окомплектоване на оборудването на ФОППБ за действие при земетресения, промишлени аварии и аварии в АЕЦ. Поради липсата на бедствия от подобен характер през последните 12 - 15 години, формирование от този тип не е активирано и няма как да се направи обективен анализ на неговите реални възможности и евентуални проблеми.

За участие в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се използват материални средства, налични във ФОППБ и предоставени материални средства от органите на изпълнителната власт в зоната на бедствието.

През изминалата година се прилагаше единна процедура за охрана, съпровождане и ескорт на ФОППБ от органите на служба „Военна полиция“, което осигурява своевременното и безопасно придвижване към заповяданите райони/обекти, организиране на охранителните мероприятия в районите/обектите, подложени на въздействието на възникнали бедствия и аварии, както и ограничаване на достъпа на лица, неучастващи в спасително-възстановителните работи, в определения безопасен периметър. Всичко това води до по-навременно и ефективно подпомагане на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

Дейност на формированията от СВ по разузнаване и унищожаване на открити невзривени бойни припаси.

През 2022 г. ФОППБ взеха участие в 55 мероприятия по разузнаване, транспортиране и унищожаване на открити невзривени бойни припаси на територията на страната, като са разузнати и унищожени чрез взривяване общо 168 бойни припаси. Отработени бяха 238 човекодни и 132 машинодни.

Дейност на ФОППБ от СВ за оказване на помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

През 2022 г. ФОППБ от СВ взеха участие в 9 мероприятия по оказване на помощ на населението и местните власти, с общо 3 800 военнослужещи и 380 единици техника, както следва:

➤ Оказване помощ при наводнение (1 мероприятие):

През месец септември 2022 г. над 1 900 военнослужещи и 177 единици транспортна и специализирана техника от 61 мбр, 110 лп и 91 инженерен батальон за обща поддръжка (ибоп) /55 инжп оказваха помощ на населението от селата Богдан, Каравелово и Слатина, община Карлово, за преодоляване на последствията от наводненията, след падналите обилни дъждове. До 10 октомври 2022 г. военнослужещи от СВ с многоцелеви ескаватор „Комацу“ продължиха да участват в довършителните аварийно-възстановителни дейности в село Слатина, община Карлово.

Военнослужещите разчистваха пътната инфраструктура, почистваха дворовете и домовете на хората от дървета, натрупани клони, тиня, кал и други предмети, довлечени от водата. Помогнаха за изхвърлянето на унищожената битова техника, за спасяването на оцелялата покъщнина и за разчистването на затрупани коли. С военни водоноски беше осигурена вода в бедстващите райони, а до възстановяване на водоснабдителната система в Карлово военнослужещи разнасяха вода, осигурена от Българския червен кръст за болницата и детските градини и ясли в града.

➤ Оказване помощ при пожари (7 мероприятия).

➤ Оказване помощ на местните власти (1 мероприятие).

➤ Оказване съдействие на органите на МВР.

СВ поддържаха в готовност формирования за действие при временна закрила „Съвместна подкрепа“, включващо изграждане на временни приемателни центрове (ВПЦ) и за участие в изграждането на пунктове за първоначален прием на бежанци (ППП).

За противодействие на тероризма в СВ е разработен „План на СВ за действие на подчинените формирования по противодействие на тероризма“. На негова база по график се носи дежурство с нарастваща степен на готовност в съответствие с рисковете и заплахите за оказване на съдействие на МВР при съвместна антитерористична операция или за овладяване на последствията от терористичен акт от определените формирования.

През 2022 г. формирования от СВ не са действали по този план.

В изпълнение на мисията на ВС „Принос към националната сигурност в мирно време“ и за овладяване на увеличения миграционен натиск над 300 военнослужещи с повече от 40 единици техника от СВ оказваха съдействие на органите на МВР за охрана на българо-турската държавна граница – операция „Самостоятелен страж“. Операцията включва провеждане на съвместни

патрули със служители на ГД „Гранична полиция“ в районите на отговорност на ГПУ-Елхово, ГПУ-Резово, ГПУ-Малко Търново и ГПУ-Средец и логистична поддръжка на операцията. Броят на участващия от СВ личен състав и техника варира в зависимост от искането на ГД „Гранична полиция“ и получени заповеди от министъра на отбраната и началника на отбраната. Участието в операцията продължава.

През 2022 г. СВ извършиха неотложни ремонтно-възстановителни дейности по инженерното съоръжение от възпрепятстващ тип по българо-турската граница в участъците на ГПУ – Елхово, ГПУ – Резово, ГПУ – Малко Търново и ГПУ – Средец, за възстановяване на целостта на проблемните участъци от съоръжението, причинени от природни бедствия и човешка намеса, вследствие на увеличения миграционен натиск.

В ремонтно-възстановителните дейности участваха общо 131 военнослужещи и 8 единици транспортна и специализирана техника от 55 инжп (на 5 ротации).

Възстановен е целият участък на инженерното съоръжение от възпрепятстващ тип от ГрП № 170 до секция № 37, с обща дължина 110 км. Ремонтирани са 847 броя оградни пана и 76 броя опорни колони, 2 броя оградни пана са подменени, възстановени са 9 430 м. спираваща тел, почистени от растителност са 165 кв.м. Ремонтираните участъци са сдадени с приемо-предавателни протоколи на представители на ГД „Гранична полиция“.

Военновъздушни сили

По мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“ на ВС на Република България и в интерес на сигурността на въздухоплаването на територията на страната се носеше постоянно дежурство за аварийно-спасително осигуряване със самолет и вертолет.

В изпълнение на заповед на началника на отбраната № ЗНО-196/15.09.2022 г. относно създаване на организация за участие на сили и средства от състава на ВВС в дейности по подпомагане на дейността на органите на МВР при охраната на държавната граница на Република България с Република Турция, в периода от 16.09. до 05.10.2022 г. бяха изпълнени 15 мисии за осигуряване на воденето на визуално въздушно разузнаване в интерес на МВР за превенция на закононарушения по българо-турската граница. За изпълнението на тези мисии е реализиран 50:19 часа нальот на вертолет Bell-206.

През отчетния период, в изпълнение на заповед на министъра на отбраната (МЗ) ОХ-56/2010 г., за нуждите на Министерството на здравеопазването, подготвени екипажи със самолети С-27J изпълниха 7 мисии за въздушен транспорт, както следва:

- 6 мисии за въздушен транспорт на медицински екип за извършване на органична експлантация на територията на страната;

- 1 мисия до летище Щутгарт, Федерална република Германия, за медицинска евакуация Роля 4 на 9-годишно дете в критично състояние с военно-транспортен самолет С-27J от състава на 16 аб, съвместно с ВМА – София и СБАЛ по детски болести „Проф. д-р Иван Митев“.

В изпълнение на МЗ № ОХ-228/06.04.2011 г., относно определяне на реда за използване на въздухоплавателни средства на ВВС от смесени екипажи от състава на ВВС, Авиоотряд 28 и органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР за пожарогасене през месеците май, юли, август и ноември 2022 г., подготвени екипажи от състава на ВВС изпълниха мисии за разузнаване на полски и горски пожари и пожарогасене от въздуха на 10 пожарни огнища на територията на страната.

Екипажи със самолети от състава на ВВС, изпълниха и 63 мисии с над 130 полета за осигуряване на въздушен транспорт за нуждите на Президентството, Министерски съвет и МО, в изпълнение на МЗ № ОХ-241/2009 г. и на положителни резолюции на началника на отбраната върху заявки (искания) за използване на Военни въздухоплавателни средства (ВоВС). Мисиите бяха свързани с транспортиране на военнослужещи от ВС на Република България и официални

делегации, водени от министър-председателя на Република България, министъра на отбраната, началника на отбраната и други.

През 2022 г. формированията за овладяване и/или преодоляване на последствия при бедствия (ФОППБ) в рамките на ВВС бяха поддържани в готовност за действие, съгласно „План на ВВС за оказване на помощ на населението при бедствия“. ФОППБ за разузнаване и унищожаване на невзривени боеприпаси от състава на ВВС бяха активирани 3 пъти, при което бяха унищожени 3 потенциално опасни авиационни боеприпаса. В периода от 04.09.2022 г. до 23.09.2022 г. ФОППБ при земетресения от в. ф. 28000 – Граф Игнатиево и ФОППБ при пожари от в. ф. 32040 – Крумово участваха в дейностите по ликвидиране на последствията от голямото наводнение по поречието на река Стряма, засегнало селата Богдан, Каравелово и Слатина в община Карлово, област Пловдив.

Успешното изпълнение на тези мисии, изискващи поради спецификата си бърза, точна и своевременна намеса на участвалия личен състав от състава на ВВС, доведе до спасяването на човешки животи, с което се демонстрира високото ниво на подготовка, отговорност и изключителен професионализъм на екипажите и личния състав от ВВС при изпълнение на специални задачи в мирно време по оказване помощ и защита на населението.

Военноморски сили

В изпълнение на мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“ определените формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) от ВМС изпълниха всички поставени задачи. Техниката се поддържаше в готовност за незабавно използване. Състоянието на ФОППБ от ВМС позволява своевременното им включване в мероприятия по оказване на помощ на населението и преодоляване на последствията от бедствия.

Съвместно командване на силите

За изпълнение на задачи по мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“ основните дейности на СКС бяха насочени към готовността за подпомагане на населението и националното стопанство при кризи от невоенен характер, като за целта са сформирани модулни формирования за оказване на помощ на населението при бедствия.

На основание „План на МО за оказване на помощ на населението при бедствия“ и в изпълнение на заповед № 227/11.10.2022 г. на началника на отбраната, СКС разработи „План на БА за оказване на помощ на населението при бедствия“ и „План на СКС за оказване на помощ на населението при бедствия“. До 31.01.2023 г. беше заложено да се извърши изучаване и усвояване на плановете, като същите са въведени за изпълнение от 01.02.2023 г.

На 20.09.2022 г. се проведе съвместна щабна тренировка за оперативно планиране и управление на формированията за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) при участие в съвместна операция, ръководена от СКС. В тренировката взеха участие представители на видовете въоръжени сили, СКСО и КЛП. Тренировката допринесе за поддържане на добро ниво на координация и взаимодействие между участващите структури при активиране и управление на ФОППБ от БА. Беше повишена практическата натренираност за прилагане на процедури за управление, като се извърши преглед и актуализация на Постоянно действаща оперативна процедура 307 и на „Модел за работа на Оперативната група (ОГ) на командира на СКС по вариант 3“.

Формированията от СКС за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия **са окомплектовани** с личен състав, техника и материални средства, съгласно разчета на силите и средствата за изпълнение на задачите и табел за окомплектоване.

През 2022 г. за нуждите на ФОППБ бяха закупени надуваема лодка с извънбордов двигател, спасителни жилетки (30 бр.), конопено въже за изтегляне, 3 бр. верижен роторен снегорин „HONDA“ и 2 бр. дробилка за (паднали) клони „MULLER PRO“, с което се повишиха възможностите на формированията.

Проблемен въпрос е неосигуряването на необходимите резервни части и консумативи за техниката съветско производство, включена в състава на формированията, което оказва влияние върху подготовката и готовността на формированията.

През 2022 г. **ФОППБ** от състава на военните формирования на СКС **не са активирани**.

Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”

Главната цел на Основната програма през 2022 г. беше осигуряването на условия за окомплектоването на ВС с подготвен и мотивиран личен състав, за постигането на необходимите отбранителни способности и създаването на среда за професионална реализация на военнослужещите и цивилните служители. Беше осъществено придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА за получаване на знания и умения, необходими за кариерното им развитие и заемането на определени длъжности в страната и чужбина и задържане на добре подготвените и компетентни кадри. Военните формирования от ВС и структурите по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България бяха окомплектовани с качествени ресурси от резерва. Изразходваните финансови средства по ОП 2 през 2022 г. са в размер на **21,52 млн. лв.**

Основна програма № 3 „Военна полиция” („ВП”)

През отчетния период дейността на служба „Военна полиция“ (СВП) съответстваше на възложените ѝ функции, мисиите и задачите на ВС на Република България и указанията на ръководството на МО. Съгласно Закона за военната полиция СВП осъществява следните дейности: оперативно-издирвателна дейност; антитерористична дейност; дейност за предотвратяване и разкриване на престъпления от общ характер; експертна и експертно-криминалистична дейност; охранителна дейност; информационна дейност; противопожарен контрол и разследване на авиационни произшествия с военни въздухоплавателни средства.

Отчита се нарастване на мероприятията по военнополицейско осигуряване на територията на страната, вследствие на промяната в средата за сигурност в региона. Службата участваше и извършваше военнополицейско осигуряване на ученията на ВС, проведени на територията на страната, в т.ч. и тези с международно участие. Осъществявано е взаимодействие с командирите на военни формирования, с цел предотвратяване на нарушения и инциденти по време на службата, осъществяване на пропускателния режим във войсковите райони и съхранението на военната техника и имущества. Във връзка с увеличения миграционен натиск СВП участва при подпомагане на органите на МВР в охраната на държавната граница с Турция.

Регистрираните авиационни произшествия бяха своевременно разследвани, като заключенията от проведените разследвания за причините и препоръките за изпълнение на мероприятия за недопускане на повторяемост бяха предоставени на формированията от ВВС. Службата осъществяваше периодичен контрол върху част от разследванията на авиационните произшествия с по-леки последствия, извършвани в авиационните формирования и изготвяше допълнителни препоръки за недопускане на повторяемост. Необходимите доклади бяха изготвени и предоставени в заповядания срок.

По отношение на противопожарната дейност, извършеният противопожарен контрол от служба „Военна полиция“ беше насочен към спазване и изпълнение на предписаните мероприятия за осигуряване на пожарната безопасност, както и поддържането на добър противопожарен режим в обектите на МО, структурите на пряко подчинение на министър на отбраната и БА за недопускане на запалвания и пожари. Провеدهа се пожаро-технически обследвания на обекти и райони от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА, извършени са

комплексни и тематични проверки. Разгледани и съгласувани са инвестиционните проекти за ново строителство, ремонт, реконструкция и модернизация на обектите за съответствието им със строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, задължителни за страната ни.

Подготовката в СВП се проведе с ограничения, в условията на висока ангажираност на личния състав, но с поддържане на необходимите способности за гарантиране на реда и сигурността на МО и БА, изпълнение на ЦС-2021, както и поддържане на готовност на военнополойските сили за изпълнение на задачи по Националния план за противодействие на тероризма. Успешно се извърши подготовката и окомплектоването на военнополойски екип за участие в състава на българския контингент в многонационалното формирование на територията на страната с водеща рамкова нация Република Италия.

През отчетния период се извърши подготовка и сертификация на декларираните военнополойски сили по ЦС-2021.

Изразходваните финансови средства по ОП 3 през 2022 г. са в размер на **45,15 млн. лв.**

Основна програма № 4 “Членство в НАТО и ЕС и международно сътрудничество”.

През 2022 г. продължи да се изпълнява основният приоритет, свързан с финансовото осигуряване на участието на представители на МО в процесите на консултации и вземане на решения в Алианса и подпомагане на изпълнението на поетите съюзнически ангажименти. Осигурено беше представителство на МО в ключовите форуми на високо равнище на НАТО и ЕС и основни мероприятия на работните органи и структури на международните организации на които страната ни е член.

Със средства от програмата беше осигурено участието, както в трите редовни срещи и организираната през м. март 2022 г. в отговор на войната в Украйна извънредна среща на министрите на отбраната на страните-членки на Алианса, така и в три заседания във формат „Букурещ-9”. Важна роля от гледна точка на адекватното отразяване на националните интереси в приетите военни съвети и препоръки в хода на придвижване на актуалния дневен ред на НАТО изиграха и проведените заседания на Военния комитет на НАТО на ниво началници на отбраната. Съществено значение за сближаване на националните позиции и изграждане на консенсус по ключовите теми на дебата в Алианса имаха и регулярните срещи на директорите по отбранителна политика на страните-членки на НАТО през април и декември 2022 г.

Осигурено беше участието на българските национални представители в заседанията на основните комитети и работни органи на НАТО, участието на експерти на МО в разработването на ключови документи и съпътстващите ги отбранителни инициативи, както и в мероприятия, свързани с изграждането на способности и повишаването на оперативната съвместимост на ВС.

През 2022 г. МО продължи да бъде активен участник в процесите, свързани с развитието на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на ЕС, както и тези по линия на ООН, ОССЕ, ОЗХО и други международни организации. България продължи участието си в мероприятия, свързани с развитието на проекти по линия на Постоянното структурирано сътрудничество и Европейската агенция по отбрана. Продължи и участието на български военнослужещи в мисии и операции на ЕС по линия на ОПСО. ЕС взе множество решения в подкрепа на ВС на Украйна и стартира военна мисия в страната, в която България участва.

Осигурена беше и дейността, свързана с Българското председателство (01 юли 2021 г. – 30 юни 2023 г.) на Процеса от срещи на министрите на отбраната на страните от ЮИЕ (SEDM) и участието на МО на Република България, като страна член в инициативата. Извършена беше подготовка и участие в срещи на политическото и военното ръководство по SEDM, срещи на Политико-военния направляващ комитет на ММСЮИЕ (PMSC) и Координационния комитет на

SEDM (SEDM-CC), както и други експертни срещи по регионалните инициативи. Бяха постигнати основните цели, свързани с приноса при формиране на отбранителната политика на Република България и нейното реализиране за развитие на отношенията на страната със страните-съюзници и партньори.

Бяха осигурени разходите по международни ангажименти на МО, включително вноските към бюджетите на НАТО и ЕС, както и българското участие в програми и инициативи на НАТО и ЕС-Програма на НАТО за съюзно земно наблюдение (AGS), Програма на НАТО за придобиване на способности за стратегически въздушен транспорт (SAC-C17) и др. Изразходваните финансови средства по ОП 4 през 2022 г. са в размер на **35,21 млн. лв.**

Основна програма № 5 „Медицинско осигуряване”

През 2022 г. се подобри организацията на първичната извънболнична и специализирана болнична помощ, експертизата, профилактиката и рехабилитацията. Структурите на ВМА поддържат необходимата степен на готовност за медицинско осигуряване. Поддържат се способности за медицинско осигуряване, военномедицинска експертиза, хигиенно-противоепидемичен и санитарен контрол и запазване на психичното здраве на личния състав от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА. Установи се завишаване на разходите по някои показатели за текуща издръжка на структурите от състава на ВМА, поради засилената диагностично-лечебна дейност за периода. Извършва се поетапно реновиране на обекти от инфраструктурата на ВМА. В Центъра за професионално обучение се подготвиха санитарни инструктори.

ВМА работи по договор с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) съгласно Националния рамков договор (НРД) от 2022 г., както следва: извършва болнична помощ по 662 клинични пътеки (КП), 94 амбулаторни процедури (АПр), 6 клинични процедури (КПр) и 2 бр. комплексно диспансерно наблюдение (КДН). Сключени са договори за специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП) по 63 медицински специалности и 11 вида медико-диагностични дейности (МДД).

Средният брой разкрити легла за 2022 г. във ВМА е 1 840 за 2022 г. Изпълнението е 100%. Преминалите стационарно болни през ВМА са 69 665 (планирани 63 000 за 2022 г.). Изпълнението е 110%, спрямо планираните за годината стационарно болни. Средният брой на амбулаторните прегледи във ВМА е 261 431 (планирани 325 000 за 2022 г.). Изпълнението е 80% спрямо планираните за годината амбулаторни прегледи. Средната стойност на разходите за 1 преминал болен в стационарите на ВМА за отчетния период е 1 458 лв. Стойността за 1 леглоден е 285 лв., а за издръжката на едно легло – 55 221 лв. Средният брой на амбулаторните прегледи в медицинските пунктове е 36 539 (планирани 63 000 за 2022 г.). Изпълнението е 58% спрямо планираните амбулаторни прегледи за годината. ВМА участва в медицинското осигуряване на мероприятия, провеждани от МО и Щаба на отбраната с медицински екипи и специализирана техника.

Изразходваните финансови средства по ОП 5 през 2022 г. са в размер на **242,79 млн. лв.**

Основна програма № 6 „Военно-патриотично и военно-почивно дело”

Основно дейността на ИА „Военни клубове и военно-почивно дело” (ИА „ВК и ВПД“) е свързана с управлението на имоти от жилищния фонд на МО, осигуряването на отдиха и възстановяването на военнослужещите и цивилните служители в условията на въведените противоепидемични мерки в страната, свързани с COVID-19. Една от основните цели е поддържането на Националния военноисторически музей като средище за военна история, наука, изкуство и култура, както и осъществяване на информационната политика на МО чрез използване

на възможностите на военните печатни, аудио-визуални и електронни средства за масова комуникация.

Чрез Основна програма 6 се развива културно-художествена дейност в 36 военни клубове. Във военните клубове се създават, организират и поддържат школи, художествени състави и клубове по интереси, като през 2022 г. са организирани 130 творчески формации. Организирани са общо 1 979 мероприятия във военните клубове. Поддържат се 7 детски градини. През 2021 г. бяха организирани и предоставени 26 социални кухни в различни градове, като в тях се хранят месечно 664 души.

Обектите на ИА „Военни клубове и военно-почивно дело” през 2022 г. са посетени от 52 000 души и са реализирани 267 179 леглодни в почивните бази, хотелите на Агенцията и в местата за настаняване към Военните клубове.

Приоритетите на НВИМ през 2022 г. бяха свързани с увеличаване на посетителския поток чрез разнообразяване и обогатяване на музейните прояви. НВИМ работи с военнослужещи и цивилни служители на МО и с всички социални и възрастови групи, като приоритет е подрастващото поколение, с цел формиране на национална идентичност, култура и историческа памет. Активирано е приложение виртуален музей на сайта на НВИМ, с цел улесняване посещението на гражданите.

През 2022 г. главните цели на „Информационен център на МО“ бяха своевременно и адекватно противодействие чрез военните медии – ВТК, вестник „Българска армия” и интернет сайта www.armymedia.bg на предизвикателствата и заплахите, произтичащи от хибридната война, в която се намира света, НАТО и България. Сред обществото се наложи медийното присъствие на Военния телевизионен канал и вестник „Българска армия”, с цел изграждане на положително отношение към основните дейности на МО и патриотичната, национално-значима тематика. Издадени са 52 броя в. „Българска армия” и са излъчени 8 760 часа на Военния телевизионен канал. Излъчени са 12 предавания на Военния телевизионен канал и 720 емисии „Новини на живо”.

Изразходваните финансови средства по ОП 6 през 2022 г. са в размер на **43,95 млн.лв.**

Основна програма № 7 „Изследвания и технологии”

Усилията бяха съсредоточени върху ефективно използване на научните изследвания и технологии за изграждане и поддържане на отбранителните способности на ВС и запазване и развитие на националния научно-технически потенциал.

Институтът по отбрана „Проф. Цветан Лазаров” (ИО) има програмна акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) по 9 докторски програми. През 2022 г. ИО „Проф. Цветан Лазаров” обучава 16 докторанти. В ИО се извършват следните дейности: разработени са 46 бр. научноизследователски теми и работни проекти, изготвени са технически спецификации, анализи, становища, методики и програми за полигонни и войскови изпитвания на 347 бр. отбранителни продукти. Извършени са 48 бр. сертификация на системи за контрол на физическия достъп, 16 бр. сертифициране и надзор на отбранителни продукти и 21 бр. сертифициране на системи за управление на качеството в съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО (AQAP). Изпълнен е надзор на 38 системи за управление на качеството в съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО (AQAP). Проведени са 831 бр. лаборатории и специализирани изпитвания на въоръжение, техника и имущества; 1349 бр. проверка и калибриране на средства за измерване /СИ/. Сертифицирани за летателна годност са 29 бр. военни въздухоплавателни средства. Извършени са 181 дейности по осигуряване на качеството, 25 одити на процеса за удължаване ресурса на авиационната техника и авиационни

управляеми ракети, 25 проверки на военни въздухоплателни средства с издадени сертификати за летателна годност, 677 дейности по линия на стандартизацията.

Съгласно утвърдения от министъра на отбраната „План за извършване на полигонни и лабораторни изпитвания на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия на Централния артилерийски технически изпитателен полигон през 2022 г.“, подлежащи на изпитване са 869 партии боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия (БВВПИ). Степента на изпълнение на планираните изпитвания на БВВПИ през отчетния период е 62%.

Изразходваните финансови средства по ОП 7 през 2022 г. са в размер на **12,68 млн. лв.**

Основна програма № 8 „Военно образование”

Фокусът беше насочен към осигуряване на условия за ефективно функциониране на военнообразователната система, с цел повишаване на образованието и квалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА.

В двата факултета на Военна академия „Г. С. Раковски“ към 31.12.2022 г се обучават общо 1 403 обучаеми, от които: 62 слушатели: 32 в редовно обучение, 30 – задочно обучение; 1 341 студенти: 271 в редовна форма на обучение, 1000 в задочна форма на обучение и 70 в дистанционно обучение; 45 докторанти: 8 в редовна форма на обучение и 37 в самостоятелна подготовка.

Академията организира и провежда над 100 специализирани курса за придобиване и повишаване на квалификацията на експерти, работещи в областта на националната сигурност и отбрана от различни държавни, обществени институции и ведомства. Партньори в обучението са образователни и изследователски институции от страната и чужбина.

Към 31.12.2022 г. са проведени 82 курса със 758 специализанти – офицери и цивилни служители от МО и от органите на изпълнителната власт.

В Националния военен университет (НВУ) „В. Левски“ се обучаваха: 655 курсанта; 21 докторанти; 187 редовни студенти; 352 задочни студенти; 95 кадети в задочна форма; 29 кадети в редовна форма; 829 специализанти; 150 войници доброволна служба.

Във Висшето военноморско училище (ВВМУ) „Н. Й. Вапцаров“ се обучаваха 277 курсанти, 3 238 студенти, 33 докторанти, общо 3 548 обучаеми или средногодишен приравнен брой учащи - 3 029 души. ВВМУ притежава институционална акредитация. Акредитирани са 3 професионални направления и 5 регулирани специалности. Обучението се извършва в 16 специалности в Образователна квалификационна степен (ОКС) „Бакалавър“, 11 в ОКС „Магистър“ и 13 в Образователна научна степен (ОНС) „Доктор“.

Във Висшето военновъздушно училище (ВВВУ) „Г. Бенковски“ се обучаваха 344 обучаеми по категории, както следва: Общо 174 курсанти, от тях: 171 курсанти - редовна форма на обучение; 3 курсанти - задочна форма на обучение. Общо 170 студенти, от тях: 33 студенти - редовна форма на обучение ОКС „Бакалавър“; 90 студенти - задочна форма на обучение ОКС „Бакалавър“; 39 студенти - задочна форма на обучение ОКС „Магистър“; 8 докторанти - ОНС „доктор“ - задочна форма на обучение. През отчетния период в Професионален сержантски колеж на ВВВУ „Г. Бенковски“ се обучаваха общо 87 кадети, от тях: 9 - редовна форма на обучение и 78 - задочна форма на обучение.

Изразходваните финансови средства по ОП 8 през 2022 г. са в размер на **87,97 млн. лв.**

Основна програма № 9 „Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”

Бяха създадени необходимите условия за ефективно, ефикасно и икономично управление на ресурсите за отбрана, при изпълнение на стратегическата цел на отбранителната политика на Република България и на основната цел на политика „Отбранителни способности”.

На общини, на други ведомства и чрез областни управители са предоставени 54 имота на МО. Продадени са 4 имота с отпаднала необходимост. Поддържат се мощности за военновременна дейност. За повишаване на ефективността, оптимизиране на процеса на управление и създаване на условия за изпълнението на възложените на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД задачи чрез усвояване на нови изделия и изпълнение на тренировъчни серии, в рамките на разполагаемите ресурси и приетите планове, усвояването на изделията се извършва по Програма за усвояване на изделия, изпълнявани в търговските дружества на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД. По материално подпомагане са разгледани 1 510 молби за отпускане на материална помощ, от които 1 070 молби са удовлетворени.

Изразходваните финансови средства по ОП 9 през 2022 г. са в размер на **274,95 млн. лв.**

Основна програма № 10 „Военно разузнаване” („ВР”)

Служба „Военно разузнаване“ е един от основните елементи на системата за ранно предупреждение за рисковете и заплахите за националната сигурност и отбраната на Република България чрез предоставяне на разузнавателен продукт за формиране и реализиране на държавната политика в областта на националната сигурност и отбраната, отбранителното планиране, изпълнението на задачите и информационно осигуряване на българските военни контингенти, участващи в операции и мисии на НАТО, ЕС и ООН, трансформацията, модернизацията и развитието на ВС и изпълнението на ангажиментите на страната към разузнавателните общности на НАТО и ЕС, и към партньорските служби.

Изразходваните финансови средства по ОП 10 през 2022 г. са в размер на **69 млн. лв.**

Основна програма № 11 „Сили за специални операции”

Усилията бяха насочени към изграждане, поддържане и развитие на необходимите отбранителни способности на формированията от СКСО, допринасящи за националната и колективната сигурност и отбрана. През отчетния период всички планирани мероприятия бяха проведени в обем, гарантиращ поддържане на придобитите способности и повишаване на оперативната съвместимост на формированията от състава на СКСО с формирования на коалиционните партньори.

През 2022 г. в СКСО са проведени 232 бр. стрелкови тренировки, 3 826 бр. парашутни скока, 14 бр. полеви лагера, 21 тактически учения. През 2022 г. СКСО участва в международни операции в отговор на кризи извън територията на страната и за гарантиране на мира и сигурността с контингент от 16 военнослужещи на територията на Косово.

За изпълнението на ангажиментите, произтичащи от мисията „Принос към националната сигурност в мирно време” в СКСО се поддържат 2 формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) за гасене на пожари и за действия при наводнения. Поддържат се в готовност формированията за противодействие на терористични заплахи и ликвидиране на последствията от тях съгласно графика за дежурните сили и средства на СКСО.

Изразходваните финансови средства по ОП 11 през 2022 г. са в размер на **42,37 млн. лв.**

Основна програма № 12 „Управление на инвестиционни проекти”

Изпълнението на основната програма подпомага защитата и утвърждаването на националните интереси, чрез ресурсно осигуряване на инвестиционни проекти, включени в Портфолио от проекти на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА

за изграждане, развитие и поддържане на адекватни на средата за сигурност отбранителни способности, както и изграждане на оперативно съвместими ВС с единна система за командване и управление в мирно време и при кризи. В МО продължи прилагането на управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода „Управление на инвестиционни проекти в контролирана среда (PRINCE 2)“.

Изразходваните финансови средства по ОП 12 през 2022 г. са в размер на **398,35 млн. лв.**

По проект „Придобиване на нов тип боен самолет“

По проекта са сключени следните договори между Правителството на САЩ и Правителството на Република България по Програмата на САЩ за чуждестранни военни продажби (FMS), които бяха ратифицирани от Народното събрание:

- BU-D-SAB „Aircraft and Associated Support“;
- BU-D-AAA „Munitions in support of the F-16“;
- BU-P-AAD „Sidewinder AIM 9X Block II Missiles, associated material and service“;
- BU-P-LAR (Multifunctional Information Distribution System Joint Tactical Radio System (MIDS JTRS) (5) and related support and equipment).

През отчетния период беше извършено следното:

1. Съвместно с американската страна се актуализират периодите за обучение в съответствие с очакваното забавяне на доставката на самолетите в Република България и своевременното заместване на отпадналите от обучението летци;
2. По време на прегледа на изпълнението на договорите (Program Management Review #3 - PMR3) беше проведена отделна среща за резултатите от летателната подготовка и бяха обсъдени възможности за повишаване на успеваемостта ѝ;
3. В периода 27.03-06.04.2022 г. личен състав от BBC посети авиобаза McGhee Tyson, щата Тенеси, САЩ и авиобаза McEntire, щата Южна Каролина, САЩ, с цел запознаване с инфраструктурата и организацията на техническата експлоатация на самолети F-16;
4. В периода 21-23.03.2022 г. в авиобаза Граф Игнатиево беше проведен третият преглед на изпълнение на договорите (F-16 Program Management Review #3);
5. В периода 24-25.03.2022 г. в МО беше проведена работна среща с американски представители за осъществяване на проверка, линия по линия, на изискванията и разходите по проект на договор (BU-D-SAD) за придобиване на втора партида самолети F-16 Block 70;
6. На 02.06.2022 г. беше проведена работна среща с регионалния мениджър на компанията ILIAS Solution на XEMYC 2022 на тема „Развързване на системата ILIAS за F-16 Block 70“;
7. В периода 07-09.09.2022 г. в гр. Огдън, САЩ беше проведен четвърти преглед на изпълнение на договорите (F-16 Program Management Review #4);
8. В периода 12-16.09.2022 г., представители от BBC взеха участие в 15-та Годишна среща на Групата за техническа координация за „F-16“ (Technical Coordination Group F-16-TCG);
9. В периода 07-11.11.2022 г. представители на компанията посетиха основната оперативна база на самолетите F-16 Block 70;
10. В периода 08-10.11.2022 г., в САЩ беше проведено мероприятие „Simulators Critical Design Review“, касаещо изработването на тренажора за самолет F-16 Block 70;
11. Извършени са доставки на отделни имуществва по линии 32 (Remote operated video enhanced receiver (ROVER) 6I) и 76 (Unclassified PMEL Ancillary Devices and Spare Parts) от договор BU-D-SAB „Самолети F-16 Block 70 и свързана с тях поддръжка“ (F-16 Block 70 aircraft and associated support).
12. През 2022 г. бяха провеждани регулярни видеоконферентни срещи с представители на програмния офис в САЩ за координация по текущи въпроси.

Проектът за инвестиционен разход на втори етап беше приет от Народното събрание на 04.11.2022 г. и обнародван в ДВ, бр. 89 от 08.11.2022 г. Международните договори (LOAs) бяха ратифицирани от Народното събрание на 25.11.2022 г. и обнародвани в ДВ, бр. 96/02.12.2022 г. и са, както следва:

- договор BU-D-SAD „Придобиване на 8 нови самолета F-16C/D Block 70, боеприпаси, средства за обучение, средства за поддръжка, резервни части, първоначална поддръжка и обучение за българските BBC“;

- договор BU-P-LBC „Многофункционална система за разпределение на информация - Съвместна тактическа радиосистема (MIDS JTRS) и свързана с нея поддръжка и оборудване“.

Американската страна финансира по Програма FMS Credit (Non-Repayable) по т. нар. „Ukraine Supplemental Appropriations Act“ договора BU-P-AAN – Sidewinder AIM 9X Блок II авиационни управляеми ракети и свързани с тях материали и услуги.

През 2022 г. бяха извършени плащания в размер на:

- 9 630 960 лв. за ДДС и мито за самолети F-16 Block 70 и свързаната с тях поддръжка;
- 81 118 лв. за многофункционална система за разпределение на информация - Съвместна тактическа радиосистема (MIDS JTRS) и свързана с нея поддръжка и оборудване (договор BU-P-LBC от етап II на проект „Придобиване на нов тип боен самолет“).
- 29 324 613 лв. за доставка на самолети F-16 Block 70, първа вноска на етап II.

По проект: „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб“.

Към края на отчетния период (31.12.2022 г.) е извършено следното:

- извършени са плащания в общ размер от 358 млн. лв. (2020 г. – 21 млн. лв., 2021 г. – 150 млн. лв. и 2022 г. – 187 млн. лв.), което е 36,4 % от общата сума (984 млн. лв.) по договора с № RN211000-001-03/3-133/12.11.2020 г. между МО и „NVL B. V. & Co. KG“;

- няма индикации за забавяне и/или отклонения при изпълнение на планираните дейности по сключения договор.

С МЗ № ОХ-101/01.02.2022 г. е актуализиран поименният състав на екипната структура на инвестиционния проект, а с МЗ № ОХ-161/17.02.2022 г. е прецизирана създадената организация за изпълнение на дейностите по сключения договор между МО и „NVL B. V. & Co. KG“.

В съответствие с договора са изпълнени следните дейности:

- завършена е фаза „Проектиране“ – реализирани са всички междинни етапи, включващи одобряване на плана за стоманата, преглед на системните изисквания, провеждане на тестове за кавитация и устойчивост и сключване на договор с класификационна организация;

- изпълнява се фаза „Производство на първия кораб“ – доставка на стомана за 6 месечно производство, осигуряване на данни за разкрояване за строителството, подготвителни дейности за строителство, грундиране на стоманените листи (профили), залагане на кила, монтаж на инсталация за студена вода, главни двигатели и разпределително табло, производство и доставка на перата на рулите и за двата кораба;

- изпълнява се фаза „Производство на втория кораб“ – доставка на стомана за 6 месечно производство, завършени са изчисленията за удароустойчивост на кила и кораба, направени са изчисления за разкрояване, грундиране на стоманените листи (профили), начало на разкрояването на стоманата;

- на „NVL B. V. & Co. KG“ е предоставена информация за процесите на придобиване на комуникационното оборудване – LINK-16 и LINK-22, чиято доставка и интегриране се планира да се осъществи по програма FMS;

- по VTC с участие на специалисти от ВМС са извършени заводски изпитания (Factory Acceptance Tests – FAT) на електрическа система на рулево устройство, водоопреснителна установка,

редуктори на двигатели и електрическа пропульсивна система, фановосточна система, хидравлична система на винтовете, дизел-генератори, подкилна хидроакустична станция, механична система на рулевото устройство, главно разпределително табло и пера на рулите;

- под ръководството на експерти от Командването на ВМС се подготвят документите за корабната организация и индивидуалната подготовка на екипажа;

- сключиха се договори между МО и „Diehl Defence GmbH & Co.KG“ (противокорабни ракети „RBS-15 Mk. 3“), „MBDA missile systems“ (зенитно управляеми ракети „VL MICA“) и „Leonardo SpA“ (324 мм. торпеда „A244 Mod. 3“);

- извършват се проучвания за избор на доставчик на боеприпаси – за хидроакустична защита, радиолокационна и топлинна защита, 76 мм. снаряди за артилерийска установка „OTO Melara“ и 35 мм. снаряди за артилерийска установка „Oerlikon Millennium Gun“.

По проект: „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада“

Изпълнението на проект „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада“ временно е преустановено и планираните за 2022 г. финансови средства са преразпределени.

През 2022 г. има напредък и по другите проекти, включени в програмите на Основна програма 12, което е отразено в Отчета за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на МО през 2022 г.

ИЗВОДИ

1. През 2022 г. изпълнението на секторните политики и отбранителните програми, които ги поддържат в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА беше прозрачно, ефикасно и ефективно и беше насочено към реализиране на политиката на Правителството в областта на отбраната и сигурността.

2. Продължи изпълнението на целите и приоритетите, утвърдени с Указанията за програмиране на министъра на отбраната за периода 2022-2027 г. и Меморандума на програмните решения за периода 2022-2027 г. Целта беше чрез изпълнението на отбранителните програми и съответното ресурсно осигуряване да се изградят и поддържат необходимите отбранителни способности от ВС съгласно План за развитие на ВС на Република България до 2026 г. и Програма за развитие на отбранителните способности на ВС на Република България - 2032 г.

3. Изпълнението на програмния формат на бюджета на МО през 2022 г. по политики и отбранителни програми е в съответствие със Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. и ПМС № 31/17.03.2022 г. за изпълнение на държавния бюджет за 2022 г., Указанията на Министерството на финансите и решенията на Програмния съвет към министъра на отбраната по отношение на управлението и изразходването на финансовите средства през бюджетната година.

4. Планираните разходи за отбрана за 2022 г. (включващи бюджет на МО, трансфер за ДВВУ и планираните средства за инвестиционни проекти в Централния бюджет) са в размер на 2 604 516 383 лв., което е 1,61% от БВП (съгласно есенната макроикономическа прогноза, публикувана на сайта на МФ за 2022 г. БВП е 161 721 млн. лв.). Разходите на МО за 2022 г. са в размер на 2 541 496 245 лв. (бюджет МО, трансфер за ДВВУ и Централен бюджет), което е 1,54% от БВП (БВП е 165 384 млн. лв. по данни на НСИ от март 2023 г.). Разходите за отбрана, включително разходите на МО и разходите на други Първостепенни разпоредители с бюджет (ПРБ), свързани с отбраната са 2 672 006 039 лв., което е 1,62% от БВП (БВП е 165 384 млн. лв. по данни на НСИ от март 2023 г.).

5. Разходите за отбрана за 2022 г. са под нивото на планираните разходи по Националния план за повишаване на разходите за отбрана на 2% от БВП на Република България до 2024 г. (РМС 3/04.01.2018 г.), разработен в изпълнение на Ангажмента за инвестиции в отбраната, приет от страните-членки на НАТО на Срещата на върха на НАТО в Уелс през 2014 г. и потвърден на Срещата на върха на НАТО във Варшава през 2016 г. За 2022 г. планираното ниво на разходите е 1,7% от БВП).

6. Изразходваните финансови средства за капиталови разходи за 2022 г. са в размер на 708 313 175 лв., което е 28 % от общите разходи за отбрана за 2022 г. (с ДВВУ).

7. Ресурсното осигуряване на отбранителните програми през 2022 г. беше извършено съгласно утвърдените приоритети, планираните цели и крайни резултати в Указанията за програмиране на министъра на отбраната за периода 2022-2027 г. и Меморандума на програмните решения за периода 2022–2027 г.

8. Продължава негативната тенденция за нарастване на броя на незаетите места. Некомплектът на личния състав във ВС за 2022 г. е 20% и е по-голям спрямо некомплекта през 2021 г., въпреки усилията на командирите да попълнят недостига с организиране на конкурси за назначаване на военнотружещи на вакантни места. Недостатъчният брой подготвен личен състав затруднява процеса на планиране, усвояване и експлоатация на съвременни и високо-технологични системи.

9. Създадена е основна отбранителна програма 12 „Управление на инвестиционни проекти“, с цел осигуряване на модернизацията и превъоръжаването на ВС. В МО се прилага управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода Управление на проекти в контролирана среда (PRINCE 2). Целта е придобиване на ново въоръжение и техника (ВиТ) и модернизация на съществуващото ВиТ, както и осигуряване на изграждането на отбранителните способности чрез изпълнение на приоритетни инвестиционни проекти, които са включени в Портфолиото проекти на МО и Програма за приоритетни инвестиционни проекти на МО в рамките на разполагаемите ресурси.

10. С цел изпълнение на утвърдените планове и програми за подготовка и поддържане на необходимите отбранителни способности на ВС, за подготовка на военните формирования през 2022 г. бяха планирани 13,69 млн. лв. Изразходваните финансови средства за подготовка през 2022 г. са в размер на 14,45 млн. лв. В тази сума са включени и средствата за участие в международни учения, семинари, планиращи конференции и други форми на подготовка, проведени през 2022 г.

11. Ограниченият ресурс на наличните изправни самолети във ВВС не позволи провеждането на необходимата летателна подготовка по стандартите на НАТО, което от своя страна води до слаба приемственост при летателния състав, натоварване и риск за нивото на безопасност на полетите. Необходимостта от ремонти във ВМС, както и тяхното забавяне, наложените допълнително финансови и материални ограничения затрудняват достигането на определените в Алианса критерии за дни на море на корабите.

12. Страната ни изпълнява в пълен обем определените количествени ангажменти по пакет Цели за способности 2021, но не и в качествено отношение; въпреки покриването в количествено отношение на изискванията, все още има значителен недостиг от способности в качествено отношение. Този недостиг се поражда основно от ограничените възможности на основните системи на въоръжение.

13. За покриване на изискванията по качествените Цели за способности – 2021 е наложително в ускорен порядък да се извърши модернизацията на ВС, което е свързано с осигуряването на необходимия финансов ресурс и политическо съгласие на национално ниво.

14. Забавяне на реализацията на проектите за модернизация и придобиване на нова техника, както и невъзможността за ремонт и модернизация на наличната, водят до постепенна загуба на способности и до невъзможност за изпълнение на задачи от някои от декларираните формирования. Това може да постави под риск декларирания от страната ни принос към НАТО и ЕС.

15. Необходимо е да продължат усилията за ускоряване на модернизацията във ВС за изпълнение на поетите ангажменти по приноса на страната в системата за колективна отбрана на НАТО и ОПСО на ЕС, със специален фокус върху двата приоритета за Република България:

- изграждане на Тежка механизирана бригада с необходимите формирования за бойно осигуряване;
- поддръжка и развитие на интегрирана морска ситуационна осведоменост.